

Sexualita ako subjektívny zážitok alebo ako súčasť objektívneho poriadku? O dvoch nezmysloch súčasnej liberálnej feministickej teológie

Branislav Michalka

25. mája 2024 ✚ Cirkev Spoločnosť ✚ Komentár

V poslednom čase sa roztrhlo v liberálnych katolíckych kruhoch vrece s opakovaním dvoch tvrdení ohľadom manželskej sexuality. Obe sa tvária nesmierne objavne, pričom skutočnosť je taká, že jedno je banálne a druhé pomýlené, avšak obe sú v rámci katolíckeho učenia staré a dávno vyriešené. V podstate sa tu v snahe navodiť atmosféru, že Cirkev sa konečne po 2000 rokoch sexuálneho útlaku stáva pokrokovou, modernou a otvorenou, hovorí o banalitách, ktoré by si v sexuálne otvorenom stredoveku pre ich absurdnosť nikto ani nevšimol.

Jedno z tvrdení šíri predstavu, že ženy v katolíckych rodinách potláčajú svoju sexuálnu túžbu a pohlavný pud na základe tlaku katolíckeho morálneho učenia, a to už od počiatkov Cirkvi, pričom primárnym podnetom k tomu je večné bazírovanie Cirkvi na predmanželskej čistote. Tento tlak sa údajne prenáša po sobáší aj do manželského života a brzdí pohlavnú vášeň medzi manželmi. Druhé tvrdenie šíri blud, že manželia si nie sú vzájomne povinní byť sexuálne po vôli. Pristavme sa najprv pri prvom tvrdení.

Ilustračný obrázok, zdroj: Pexels

Stredovek a katolícke manželstvá proti sexu?

Už len letmý pohľad na život v stredoveku, keď podľa pokrokových „odborníkov“ na dejiny kultúry mala dosiahnuť prudérnosť a sexuálny útlak organizovaný Cirkvou vrchol, nám dáva dostatok dôkazov, že ide z ich strany skôr o trápnu snahu ako zdiskreditovať manželstvo a tradičnú rodinu v jej úlohe legitímneho a plne vyťaženého priestoru na realizáciu pohlavného života, než o adekvátny opis reality pohlavného života v katolíckych rodinách. Z dnešného pohľadu neuveriteľná plodnosť európskych žien a mužov, počas celého obdobia trvania kresťanskej ideovej dominancie v európskom priestore, odsúva podobné blábotanie do ríše bájok a liberálnych povestí.

Jeden príklad za všetky: matka svätej Kataríny Sienskej, Monna Lapa. Porodila 21 detí, dožila sa vyše 90 rokov a ešte sa zúčastnila aj kanonizačného procesu svojej dcéry. Pri všetkej úcte k údajnému katolíckemu sexuálnemu útlaku – nejako tie jej deti vzniknúť museli. Najpravdepodobnejšou verziou je predpoklad, že to bolo pravidelným, a vzhľadom na úctyhodný počet živonarodených detí môžeme povedať veľmi pravidelným, manželským obcovaním. Predstava, žeby sa to všetko dialo bez vášne je samozrejme nesmierne zaujímavá, avšak vzhľadom na určité antropologické konštanty nie príliš vierohodná.

Avšak, už počujem v dialke hlas feministických sirén ukazujúcich prstom na manžela Monny Lapy, Jacoma a tvrdiacich: to on ju surovo nútil do manželského obcovania a ona chudera pri tom zúfalo trpela! Tieto pokrokové súdružky však pomeriavajú stredoveké ženy svojou rôsolovitou a ufnukanou povahou a prenášajú svoje traumy do priestoru, v ktorom sa nenachádzali. Ako uvádza na základe dobových svedectiev Johannes Joergesen v obsiahlom životopise Kataríny Sienskej, Jacomo bol klasický „papučiar“, typ talianskeho dobráka, ktorý mal pred Monnou Lapou ďalekosiahly rešpekt. Keď sa niekedy oneskoril s večerným príchodom domov, stála už jeho manželka podľa svedkov pred domom, situovaným na miernom svahu, ruky mala založené v bok a v bežnom štýle talianskych žien a na potešenie celej štvrte, kričala na Jacoma rôzne dôrazné napomenutia.

Ten sa údajne s hanblivým úsmevom štvral do kopca a čo sa dialo neskôr v ich spálni, to si môžeme podľa počtu detí domyslieť. O tom, že katolíčka Monna Lapa nehatala svoju vášnivú povahu v akomkoľvek smere, nech nám je dôkazom jej reakcia na oznámenie sv. Kataríny ohľadom jej túžby ísť do kláštora. Poriadne ju zmlátila a ťahala za jej krásne plavé vlasy po zemi, vykrikujúc, že s takými peknými vlasmi by sa mala vydať. Niežeby Mona Lapa nebola zbožná katolíčka, ale jej praktická myseľ, ktorá už videla u svojich ženských kolegyň množstvo zjavení, náboženských nápadov a pochybných podnetov, vyhodnotila reči svojej dcéry ako klasické pubertálne vymýšľanie.

Zdroj: Creazilla

Kde sa vzali neurózy moderných katolíckych žien?

Niekoľko môže povedať, že sme vytiahli ojedinelý prípad. Avšak samotná natalita počas dlhých stáročí nám svedčí o opaku a svedectvá kroník o panovačnosti žien, o komických nárekoch uťahovaných mužov, či bohužiaľ aj o hanbe rôznych paroháčov (klasický to námiet stredovekej literatúry) dostatočne poukazujú na vášnivosť katolíckeho ženského obyvateľstva, nijako nezaťaženého po sobášii predmanželskou čistotou, ktorá bola v danej dobe strážená podstatne prísnejšie ako dnes. Letný pohľad na početné katolícke rodiny až do prvej polovice 20. storočia, v ktorých ženy aj vďaka ovládaniu svojich početných synov a dcér (bohužiaľ niekedy aj proti ich otcovi) hrali dominantnú úlohu a nikto ich evidentne do pohlavného života nútiť nemusel, nám

ukazuje dokonale celú naivitu tvrdenia o potlačenej sexuálnej vášni v katolíckom manželstve. Navyše treba podotknúť, že vtedajšia absencia odťažitej zábavy založenej na technologickom pokroku (televízia, mobil, počítač) robili najmä v nižších sociálnych vrstvách z pohlavných radovánok ľahko a legitímne dostupnú zábavu každodenného charakteru, ktorej sa katolícke ženy určite nevyhýbali, skôr naopak.

Niektorí sa však môžu oprávnene pýtať, ako potom vznikli v katolíckom prostredí u súčasných žien rôzne neurózy ohľadom sexuálneho života, v rámci ktorých pociťujú zábrany vo ventilovaní svojich vášní na pôde manželského lôžka? Pokiaľ chceme nájsť skutočne pravdivú a objektívnu odpoveď, tak sa musíme pozrieť na bod dejinného zlomu, od ktorého podobné javy zamestnávajú mysle pokrokových katolíckych feministiek. A týmto zlomom je globálny príchod tzv. propotratovej mentality, čiže rôznymi dôvodmi navodzovaného strachu z otehotnenia.

To, čo kedysi ľudia považovali za také prirodzené ako dýchanie, a síce, že manželia spolu doma v posteli obcujú kedykoľvek chcú (samozrejme bez verejného pohoršenia) a tak intenzívne, ako im to len vyhovuje (viď napr. Mária Terézia so svojím manželom Františkom Lotrinským, pod ktorými sa k radosti poddaných očakávajúcich následníka zlomila postel), pričom tehotenstvo je logickým, prirodzeným a neprekvapujúcim dôsledkom tohto obcovania, čiže – netreba sa pri ňom čudovať, ako pri náhlom dosadnutí vesmírnej lode pred kanceláriu prezidenta USA v sci-fi filmoch, to sa od prvej polovice 20. storočia zmenilo na neustálu nočnú moru. Najmä pre katolícke ženy, ktoré pod tlakom modernej spoločnosti pristúpili na opakovanie jej fráz o osobnom rozvoji, o práve na kariéru, práve na šťastie, na to byť osobnosťou, na reči o mužskom útlaku a podobne.

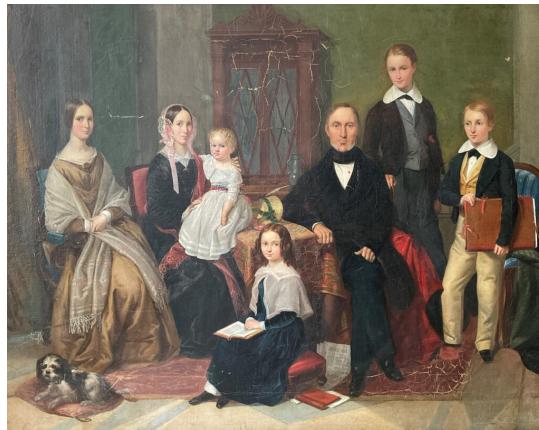
Zdroj: wikimedia commons

Veriaca katolícka žena však na rozdiel od svojich pohanských alebo protestantských kolegyň nemá možnosť používať antikoncepciu, chodiť na umelé potraty či inak nelegitímne zabraňovať počatiu, pokiaľ to so svojou vierou myslí vážne. No a keďže zároveň nechce otehotnieť (rozumejme – viac ako dvakrát, lebo dieťa ako splnený ženský sen samozrejme mať musí), tak žije v neustálom strachu z tehotenstva. Ten sa samozrejme hlboko zakorení do podvedomia a ovplyvňuje aj jej prirodzené sexuálne reakcie.

Ako nedávno písal jeden nešťastný manžel v liste nemenovanému kresťanskému portálu, on už nič nechápe: stačí, že sa na manželku zahľadí a začnú mu pri pohľade na jej krásu podozrivo svietať oči a manželka od neho uteká. Priblíži sa (ako on tvrdí, dokonca už bez akéhokoľvek úmyslu na následné završenie aktu, len aby jej prejavil náklonnosť) a ona ho okamžite jemne, ale dôrazne odtíka. Tento nešťastník, dôsledný povahový nasledovník Jacoma zo Sieny, avšak s družkou úplne iného charakteru ako bola Monna Lapa a v dobe, ktorá mu nepraje, krúti hlavou, že už nič nechápe, pretože keď sa mu z času na čas podarí manželku

presvedčiť k spoločným radovánkam, tak tá paradoxne reaguje veľmi vášnivo. Evidentne teda nejde ani tak o nevysvetliteľnú a zakorenenú frigiditu, ako skôr o dobre uvedomenú, sociálne podloženú, vedomím aj podvedomím nekompromisne vymáhanú obavu z tehotenstva.

Všetky tie pokrytecké obavy psychológov a iných mudrlantov ohľadom toho, žeby nejakou ženou a mužom ležiacimi spolu 20 centimetrov od seba, pokiaľ nepocitujú voči sebe neprekonateľnú averziu (čo sa pri dobrovoľnom katolíckom sobáši dá myslím s uspokojením vylúčiť), nelomcovala vášeň, je smiešna. Človek nie je zatažený dedičným hriechom celé dejiny na to, aby musel počúvať podobné naivity. Každý nech skúma svoje útroby a možno dospeje ako svätý Alfonz z Liguori k podnetnému zisteniu, že pohlavný pud opúšťa každého človeka až 6 minút po smrti. A pokiaľ túto vášeň jeden z manželov potláča, tak to nie je z dôvodu nejakej fiktívnej, v manželstve pretrvávajúcej a vzhľadom na jeho legitímnosť neadekvátnej predmanželskej ostýchavosti (ako sa nám snažia nahovoriť pokrokové súdružky), ktorá je v katolíckom manželstve, ak chce byť a má byť plodné nakoniec absurdná, ako sme demonštrovali už na stredoveku, ale aj na následných storočiach v katolíckych rodinách, ale z dôvodu obavy, že progresívne povedané: nezapadnú do moderného malodetného kolektívu, a následne nebudú mať na dovolenku, väčší byt, nové auto, rozvoj osobnosti a plnohodnotné vyžitie.

Zdroj: wikimedia commons

Liekom je obyčajný, stáročiami overený katolícky sex

Aký je teda liek na údajnú absenciu vášne v katolíckom manželskom vzťahu? Vykašľať sa na modernú prudérnosť spôsobovanú strachom z otehotnenia, žiť svoj život tak ako ho Boh riadi, aj s nešťastiami, ktoré dopustí a my ich nemôžeme ovplyvniť. K tým nešťastiam počítali v stredoveku aj úmrtia detí a preto ich krstili hneď a nie až po pol roku. Keď Boh dopustil a dieťa umrelo, išlo do Neba. Keď prežilo, pomáhalo rodičom, zvyšovalo ich moc a prinášalo im radosť (niekedy). Manželia spolu permanentne obcovali (viď výsledky) a nikto nemusel navštevovať psychologických „koučov“, či inú podobnú háveď.

Druhým tvrdením, ktoré sa v liberálnych kruhoch zhusta v poslednom čase objavuje, je tvrdenie, že manželia si vzájomne nie sú povinní byť po vôli ohľadom pohlavnej túžby. To odporuje katolíckemu učeniu, takému, aké sa javilo už od jeho počiatkov. Už svätý Pavol nás učí, že po sobáši nie sme pánmi svojho tela, ale že toto telo patrí nášmu partnerovi:

„Muž nech plní svoju povinnosť voči žene podobne aj žena voči mužovi. Lebo žena nemá plnej moci nad svojím telom, ale jej muž; podobne ani muž nemá plnej moci nad svojím telom, ale jeho žena. Neodopierajte si (to) jeden druhému, ak len s tým na čas obaja nesúhlasíte, aby ste

sa mohli venovať modlitbe. Potom zas žite spolu, aby vás Satan nepokúšal, keď sa nebudete môcť zdržať.“ (1Kor 7,3–5)

Samozrejme, partnerovi nepatrí telo partnera ako vec, s ktorou sa bude svojvoľne hrať, ale rovnako ako jeho vlastné telo, ich celkový manželský vzťah, ich rodina, deti a okolie, je toto partnerovo telo súčasťou hierarchicky usporiadaného objektívneho poriadku, v ktorom majú subjektívne pocity, dojmy a nároky len druhoradé miesto. A teda aj subjektívna nechuť k manželskému obcovaniu. Najmä vtedy, pokiaľ sú v rozpore s objektívnou pravdou a platnosťou Bohom stanoveného poriadku.

Keď si pripomenieme objektívny význam a podstatu manželstva, ako ho Cirkev vždy ponímala, tak dostaneme tieto hierarchicky usporiadané objektívne účely posvätného zväzku:

- plodenie detí;
- obrana proti smilstvu;
- vzájomná pomoc a podpora manželov;
- vytvorenie rodiny;
- prejavovanie citov a lásky.

Ako je zrejmé, prvé štyri účely sú objektívne, Bohom stvorené dávno pred existenciou našich subjektov, na našich subjektoch nezávislé a niektoré z nich (plodenie, vzájomná pomoc) objektívne pozorovateľné nielen v ľudskej spoločnosti, ale aj v prírode ako fakty, a to bez ohľadu na to, žeby sme poznali nejaké city vyšších cicavcov. To, čo pozorujeme: plodenie, množenie, rod, podpora, to sú objektívne globálne danosti, nezávislé na našich subjektívnych pocitoch.

A až po naplnení týchto objektívnych daností (a povinností, ako to čítame už vo Svätom písme: Milujte sa a množte sa! Čo sa možno niekedy zle chápe ako milovanie v zmysle kresťanskej lásky, avšak tu je vzhľadom na množenie zrejmé, že ide zrejme o úplne iný druh milovania.) nastupujú práva subjektívnych citov a dojmov.

Zdroj: Flickr

Manželstvo je zmluva, v ktorej si muž a žena vzájomne odovzdávajú svoje telá do vlastníctva. Výnimky zo vzájomnej manželskej povinnosti sú síce možné, avšak sú jasne zafinované a obmedzené: zdravotné problémy, nelegitímnosť sexuálnych požiadaviek (protiprirodzené ukončovanie aktu, sadizmus, sexuálna úchylnosť), nevládnosť partnera, bezvedomie, ťažké pravidelné opilstvo a používanie návykových látok, odmietanie vyživovať rodinu. Pokiaľ nie je splnená niektorá z nich, je pre obe strany vzťahu problematické odopierať to, čo má objektívne slúžiť ako „*obrana proti smilstvu*“.

Pohlavný pud totiž, ako dobre vedel už sv. Augustín, je mocný pán a nie každému (skôr len úzkej menšine vyvolených a obdarených Božou milosťou) je dopriate žiť v celibáte. Preto odopieranie manželského obcovania, jedno ktorou stranou, vedie priam k popretiu jedného z objektívnych účelov manželstva – obrane pred smilstvom. Vzájomná blízkosť, doplnená odopieraním vedie k ešte väčšiemu roznečovaniu vášne u odmietanej stránky. Je ťažšie sa udržať v pokoji pokiaľ vedľa človeka leží každú noc jeho pohlavný protipól, behá okolo neho v neglizé či v slipoch a neustále je ho možné pozorovať v dráždivých nekontrolovaných súvislostiach. Odmietaný jedinec sa ocitá v horšej situácii ako keď bol slobodný, pretože blízkosť podnetov, poznanie už zažitých manželských radostí a zaľúbenosť, ho privádzajú často do zúfaleho postavenia. Už elementárna kresťanská láska a súciti by mali viesť opačnú stránku, aby pri objektívnosti týchto podnetov pristúpila zhovievavo k túžbe svojho náprotivku, avšak ešte väčšou motiváciou by mala byť manželská láska dvoch ľudí.

Hrozba upadnutia do smilstva pri takomto neustálom podráždení je totiž veľká a vina, ak aj nie celá, padá práve na toho, kto celú situáciu navodil len na základe subjektívnych pocitov, nálad, podvedomej hysterickej obavy z tehotenstva alebo snád dokonca z iných, nebudaj nízkych vydieračských motívov.

Čo o tejto povinnosti píše aj *Katolícka mravouka* z roku 1947 napísaná univerzitným profesorom teológie ThDr. Alexandrom Speszom? Čítajme a učme sa:

*„Manželia si odovzdali navzájom toto právo na telo manželskou zmluvou a je len spravodlivé vyhovieť tomuto právu. Žiadať si povinnosť nie je nikde nariadené, iba niekedy z lásky k druhému, ktorý z hanblivosti nežiada. Ale ak jeden žiada, druhý je povinný zo spravodlivosti splniť jeho žiadosť, už či sa to žiada výslovne alebo len ekvivalentne. **Táto povinnosť zaväzuje ťažko, lebo je to vec spravodlivosti. Ak teda látka je ťažká, je povinný pod ťažkým hriechom.** Je to vtedy: a) ak partner žiada vážne, nielen žartovne, nástojčivo, nie ústupčivo; b) ak žiadosť je rozumná čo do času a miesta; c) ak žiadosť je mierna. (Ťažko je určiť matematicky, kedy je mierna, kedy nie. Závisí to od veku, zdravia atď. partnera;) d) ak žiadajúci je v nebezpečenstve nezdržanlivosti (*periculum incontinentiae*), tzn. samoprznenia, partner je vtedy povinný nielen zo spravodlivosti, ale aj z lásky konať svoju povinnosť. **Preto hrešia ženy, ktoré sa veľmi neochotne podvolia, ako aj manželia, ktorí nechajú svoje manželky trpieť a v tomto ohľade nekonajú svoju povinnosť.**“*

Samozrejme, ako pri každom cirkevnom nariadení, toto sú až krajné prostriedky morálneho nátlaku. Pri normálnom manželskom vzťahu medzi katolíkmi sa predpokladá taká miera empatie, citu a lásky, že tak jedna ako aj druhá strana prejavujú dostatok ohľadov v každom smere a to či už nevnučujúcim sa džentlmenstvom, ako aj vrúcnu ženskou ústretovosťou.

Pokiaľ to však tak nie je, nastupujú objektívne cirkevné pravidlá, ktoré očividne tvrdia niečo úplne opačné, než sa nám snaží vsugerovať moderná feministická pseudokatolícka teológia.

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/sexualita-ako-subjektivny-zazitok-alebo-ako-sucast-objektivneho-poriadku-o-dvoch-nezmysloch-sucasnej-liberalnej-feministickej-teologie/>